No. 103. DINGSDAG 31 AUGUSTUS. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, bij besluit van den 25sten dezer no. 34 is bepaald:

A. dat de Jagt in deze Provincie zal worden geopend op woensdag den vijftienden September aanstaande;

B. dat de korte jagt op alle werkdagen, de lange jagt daarentegen alleen op Maandag, Woensdag en Zaturdag van iedere week zal mogen worden uitgeoefend, en

C. dat overigens geene andere beperking voor het jagtbedrijf zal bestaan, dan ten aanzien van het getal te schieten of te vangen hazen, zullende door één jager op één dag slechts vijf en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen slechts twintig hazen mogen worden geschoten of gevangen.

Assen den 28 Augustus 1858.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

30 Aug.

De toespraak van den heer *de Persigny* tot de departementale Staten geeft in Engeland groot genoegen, maar bevredigt de staatkundigen toch niet geheel en al.

De Graaf beweerde, dat Engeland geen reden kon hebben om Frankrijk aan te vallen, en dat hoorde John Bull met eenig genoegen, maar hij had daarbij gaarne uit *de Persignys* mond ook dit gehoord: „Frankrijk heeft er geen belang bij om Engeland aan te vallen.”

Als deze twee denkbeelden de politiek der beide Mogendheden beheerschten, dan, zegt een Engelsch blad zeer naar waarheid, zouden beiden tal van millioenen kunnen besparen.

Die het echter eens is met den heer *Lindsay*, namelijk hierin: „*Napoleon* wenscht misschien opregtelijk den vrede, maar reusachtige vestingwerken en vreeselijke vernielingswerktuigen en 5, 6, 7, 8 honderdduizend man, om die vestingen te bewaken en die werktuigen te gebruiken, dit alles is toch in strijd met het ware begrip van beschaving en vrede. Maar er is meer! De haven van Cherburg, bestemd om eene vloot te bevatten, twee maal grooter dan die, welke Frankrijk thans bezit, zou die haven ook gebouwd en voltooid zijn, als het plan niet bestond om die eens met oorlogschepen te vullen?” — die zoo met den heer *Lindsay* spreekt, heeft slechts een klein ziertje geloof aan een eeuwigdurenden vrede, zelfs in de zwakste beteekenis van dit m o d e-woord.

De Keizer en de Keizerin van Frankrijk gaan niet naar het kasteel Biarritz. De een zegt, dat aldaar eene besmettelijke ziekte heerscht, de andere, dat het keizerlijk echtpaar alleen te Parijs blijft, om op de bruiloft te zijn van den 68 jarigen Hertog van Malakoff en een derde fluistert: Keizerin *Eugenie* verkeert in belangwekkende omstandigheden. Van de drie redenen kan er een, kunnen er twee, ja zijn misschien alle drie waar, want geen van haar is onmogelijk.

De Fransche Regering heeft verboden, dat bij het uitdeelen van prijzen op scholen, tooneelstukken door de kinderen worden opgevoerd, zooals in R. Catholieke inrigtingen van onderwijs veelal geschiedt.

Dat verbod wordt door velen luide toegejuicht, te meer, wijl de keus der tooneelstukken dikwerf zeer vreemd was en behalve dat, de vrouwelijke jeugd althans leert het comedie-spelen vroeg genoeg.

De Koningin van Engeland, die zich bijzonder goed in Pruissen vermaakt, vierde op 26 Augustus jl. den 39sten verjaardag haars Gemaals, op het slot Babelsberg bij Potsdam, en begint aan de terugreis te denken.

De Koning van Pruissen zal met zijne Gemalin eenige dagen doorbrengen op de heerlijke buitenplaats van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, Muskau in Silezie.

De Aartsbisschop van Weenen heeft, toen hij den jonggeboren Keizerlijken Oostenrijkschen Prins doopte, eene hoogdravende lofrede gehouden op het Huis von Habsburg.

„Oostenrijk — zeide hij — staat als een beschermer der R. Catholieke kerk en der zedelijkheid, als een behoeder des vredes en der geregtigheid, tusschen Oost en West, en bij alle gevaren en schokken, waardoor Europa bezocht werd, was Oostenrijk het onwrikbare punt, waartegen het geweld der verbolgen golven ten laatste altijd magteloos bleef.

„De Regering van Keizer *Frans Jozeff* verdedigt beginselen, van wier zegepraal het heil der maatschappij afhankelijk is.”

Men moet zeggen, dat de Aartsbisschop een schitterend verdichtsel weet op te disschen, en meer vleijerij dan waarheid sprak.

Waar was dat onwrikbare punt in de jongste revolutie, toen het Keizerlijk Huis zoo roerend hulp vroeg van Keizer *Nicolaas* van Rusland?

En dan die *zedelijkheid* in Oostenrijk, die het bolwerk mogt heeten van het heil der Europeesche maatschappij!

Waarlijk het was goed, dat de kerkvoogd 't woord alleen had, want anders zou hij een verslagen man zijn geweest.

Men denke slechts aan de memorie der 507 priesters.

Maar van die memorie gesproken — de Weener Zeit., een half officieel blad, zegt, dat er bij den Aartsbisschop wel een geheel gelijkluidend document, als waarvan wij onzen lezers de hoofdinhoud mededeelden, werd gezonden, met bijvoeging, dat het de meening behelsde van 507 priesters, doch dat zelfs de inzender zijn naam niet onder het stuk plaatste.

Zij verklaart dien ten gevolge, dat de bewuste memorie het werk is van een ontevredene en de 507 priesters in zijne verbeelding bestaan.

De nadenkende vraagt op die verzekering: waarom erkent de *Wiener Zeitung*, het officiële orgaan van Staat en Kerk, dat er zulk eene memorie bij den Aartsbisschop is ingekomen?

Van een naamloos stuk behoeft zelfs geen gewag te worden gemaakt.

Verder: indien priesters zulk een schrijven aan het Hooger Bestuur willen rigten, zijn zij verpligt dit te zenden aan hunne Bisschoppen en niet aan den Aartsbisschop. Is alzoo de bewuste memorie ook bij onderscheidene bisschoppen ingekomen en heeft een der onderteekenaren een afschrift daarvan aan den Aartsbisschop gezonden, terwijl ievens gezorgd is, dat de pers het merkwaardig document openbaar maakte?

Wij zullen hierover wel meer hooren.

Te gelooven aan het bestaan van zoodanig document is niet moeijelijk voor hem, die den kerkelijken toestand van Oostenrijk kent. Het eenige wat wantrouwen wekt, is het vertoon van ontzettenden moed door priesters, wier lot geheel in handen is van de hoogere geestelijkheid.

Men zou hierop kunnen antwoorden: die f 25” a f 30” inkomen heeft en het ontbrekende van arme leeken moet innen, heeft niet veel te verliezen, maar die niets heeft, moet ook het geringste op prijs stellen.

De Keizerin, om in de kraamkamer terug te keeren, is naar omstandigheden zeer wel, maar de ontgrendeling van sommige kerkerdeuren, die velen verwachtten, bij de groote vreugde, die in het keizerlijk paleis heerscht, bestaat nog altijd in de *verbeelding* en dit baart nog al gepruttel, te meer, daar de gemeenteraad liet publiceren, dat op 22 jl. de geheele stad *moest* zijn geïllumineerd. Dit illuminatie-bevel geeft aanleiding tot bittere aanmerkingen en de schadelijke indruk, hierdoor veroorzaakt, werd zelfs niet uitgewischt, toen de gemeenteraad verkondigde, dat onder de armen *zeventien* duizend gulden zouden worden uitgedeeld.

De bevolking der hoofdstad was tot illuminatie *zonder bevel* wel genegen, trouwens zij heeft in 62 jaar zoodanig feest niet gevierd.

De Keizer van Oostenrijk gaf bij de geboorte van den Prins aan de armen 20.000, de Aarts Hertogin *Sophia* 6000 en de groote grondbezitter *Guido von Karaesonyi* 100.000 florijnen. Deze laatste is wel gek met eens andermans kind, of met zijn geld verlegen. Maar hij gaf het tot en goed einde, en dus eere hem daarvoor toegebragt!

't Gemeente-comité te Debreezin, in vereeniging met den Helvetischen kerkeraad, stichtte eene inrigting tot armverzorging van 100 hulpbehoevenden en schonk daartoe een kapitaal van 160.000 florijnen.

De kleine Prins is gezond en krachtig en tot zijne min is gekozen de vrouw van een plattelands-burgemeester — eene forsche dame.

Hij zal alzoo ook gezag inzuigen, en dit zal hij ook wel noodig hebben tegenover de liberalen.

Niet tegenover Rome?

De burgemeester maakt fortuin door zijne vrouw.

De weldenkende burger, waar hij ook op dit wereldrond woont, heeft zich in onze dagen dikwijls bedroefd over de roekeloosheid der pers, als zij sprak over aanslagen op het leven van Vorsten, en men las het daarom met genoegen, dat zelfs in het vrijzinnige Sardinie eene wet werd goedgekeurd, die paal en perk zou kunnen stellen aan die losbandigheid. Maar — die wet blijkt toch krachteloos te zijn, immers de regtbank te Genua, dezer dagen twee dagblad-artikelen, vorstenmoord aanmoedigende, behandelende, onthieven de gezworenen de beschuldigden van alle regtsvervolging. Het eene dier artikelen verklaarde, dat vorstenmoord tot een politiek doel geoorloofd was, en het andere, door *Mazzini* geschreven, randt de Kroon en zelfs den persoon des Konings aan!

Men zal dus op nieuw die wet in behandeling nemen en de kracht der strafbepalingen moeten verscherpen.

De domper-partij in Spanje verspreidt het gerucht, vooral op het platte land, dat de Maarschalk *O'Donnell* niet meer de gevierde staatsman is bij Koningin *Isabella* en zelfs blijken van koninklijken tegenzin ontving.

Onze lezers zullen gewis liever geloof hechten aan de woorden der Koningin, onlangs tegen de autoriteiten van Gyon gesproken, luidende aldus: „Ik had eene gelukkige gedachte, toen ik, nadat de heer *Isturitz* zijn ontslag nam, mijne tegenwoordige raadslieden koos.”

Isabella legt inderdaad in den jongsten tijd veel tact aan den dag, en hoeveel zij ook van *Pius IX* houdt, hoe gaarne zij diens beminde dochter heet, zij wil toch niet onder het ultramontaansche juk gaan en dit is een geluk voor Spanje.

De dagbladen der hof- en kerkelijke partij vallen het tegenwoordige Kabinet dan ook hevig aan en ofschoon de wet hun daarvoor gevoelig kan straffen, zoo schijnt het, alsof de bewindslieden daarin niet anders zien, dan het onschadelijk gekef van straathondjes.

Als er vijftig locomotieven links en regts door Spanje stoomen, zal dit gekef wel minder worden, terwijl de Spanjaard, die eens over de grenzen heeft gekeken, genezen zal zijn van het even verderfelijk als onwaar denkbeeld: „hier is het kerkelijk en wereldlijk Kanaän!”

Van Koningin *Christina* hoort men thans niets en dit is voor Spanje geen treurige zaak. Zij heeft gedurig het plan om, terug te komen, maar men is op hare tegenwoordigheid niet gesteld.

De Sultan is heel boos, omdat zijne raadslieden hem niet eerder met den staat der schatkist hebben bekend gemaakt.

Wij zeggen heel boos, of houdt zich boos, want hij moet dan toch wel „slijtagie aan 't benul” hebben, als 't hem onbekend is, dat het bouwen van twee paleizen, die tusschen de 100 en 120,000 millioen gulden eischen, iets heeft van verkwisting. Hij moet wel weinig nadenken, want die voor twee bruiloften uitgeeft 8 a 9 millioen gulden en klaagt over geldgebrek, hapert het, zouden ordentelijke financiers zeggen, in de bovenste verdieping.

Hoe 't zij, de Sultan wil, nu de Europesche Mogendheden in zijne kas kijken en de oorzaken van de geldelooze schatkist aan de groote klok hangen, zich redden door de welbekende leus: bezuiniging door vereenvoudiging, althans hij gaf daartoe bevel, maar *bevelen* en *uitvoeren* zijn in Turkije vooral twee zaken.

Wat Zijne Doorluchtige Hoogheid van het bombardement van Jeddah zegt, is nog onbekend, maar hij mag zich vooreerst nog wel stil houden, want in Frankrijk zegt men, dat de strafoefening nog niet is afgeloopen. Er is een getuige van den moord op reis naar dat dweepzieke nest, een man, die de boosdoeners kent, en die, als er nog op twee beenen op 's Heeren straten rondwandelen, de galgen nog eens zal vol maken.

Wat hen is wedervaren, die naar Constantinopel zijn getransporteerd, is een geheim en welligt kraait geen haan naar dat viertal. 't Is echter ook wel mogelijk, dat ze onmiddelijk bij hunne aankomst op vrije voeten zijn gesteld en hunne verwijdering uit Jeddah voor hen een reddingsmiddel was.

Erger dan opgehangen te worden, kan het ook al niet.

Zooals men weet, zijn naar de oorden van de Frazer-rivier waar onlangs goud werd ontdekt, cito ongeveer *twintig duizend* mijnwerkers vertrokken, maar die lieden zijn jammerlijk bedrogen. Het goud-eldorado, daar beloofd, blijkt in de maan te huis te behooren, en zij, die het daar ter plaatse zochten, zien zich aan de verschrikkelijkste ellende prijs gegeven. Dat er geen goud is mag gewis eene groote teleurstelling heeten, maar wat erger is, men vindt er geene levensbehoeften. De schepen, die de bedrogenen derwaarts voerden, haastten zich de ankers te ligten, uit vrees van door de duizenden die hongerden overvallen te worden. 't Zouden passagiers zijn met even ledige beurzen als ledige magen. Een pond paardenvleesch geldt er een *rijksdaalder*.

In 't goudland paardenvleesch eene lekkernij!

Hoe menigeen zal het bejammeren, dat hij niet in Europa bleef, al was het ook, dat zijn keet stond op het veen of in de bei!

De Chinesche kwestie, zoo verrassend opgelost, houdt veler aandacht bezig, en inderdaad, zij is dit waard. China een open land voor het Christendom en voor de Europesche industrie — welk een denkbeeld en welk eene toekomst. Wie weet, hoe menigeen er aan denkt, om telegraaflijnen en spoorwegen aan dat wonderland te geven — wie weet of er niet zijn, die reeds eene aanvraag om concessie gereed hebben en daarmede bij de eerste gelegenheid naar Peking vertrekken. Wat zal, als de Europeanen daar vrijelijk de poort in- en uitgaan, de hofwigchelaar worden gevleid, vooral door de industrieridders onzer dagen!

Men zegt zelfs, dat hij reeds is gepolst over rente en subsidie voor den aanleg van spoorwegen, maar voegt er bij, dat hij geen 4½ pct. waarborgen en daarenboven een derde der kosten van aanleg als subsidie geven wil.

Geheel en al gek is hij niet.

Wordt de handel op China geheel vrij, dan zal de Europesche koopman, die tot nu toe alleen door middel van keizerlijke agenten kon koopen en verkoopen, welke laatsten de vrijheid namen, om de room van de melk te schuimen, onmiddelijk met den Chineschen landbouwer of fabrikant kunnen handelen en dan zullen die lieden zonder bril eens kunnen ontdekken, hoe de „roode barbaren” er uitzien en hoe zij tegen vreemden spreken en met dezen handelen volgens regt en billijkheid. Wie weet hoe blij de Chineezes zal zijn, als hij, verkoopende, geen gedeelte van den bedongen prijs in der keizerlijke agenten zak ziet glij-

den, of koopende, geen opgeld aan Z. M. beambten behoeft te betalen.

Men wil weten, dat de Keizer van China aan Engeland en Frankrijk, voor de moeite die zij namen, om China ten buit van Europa te maken, eene schadeloosstelling moet betalen van vijftig millioen gulden.

Die domme Keizer!

Had hij honderd millioen gulden schadevergoeding gevraagd door zijn land vrijwillig open te stellen, 't was hem door Europa gaarne gegeven — en nu geeft hij geld toe!

Maar — hij is niet geldeloos als de zieke man in het Oosten.

Volgens anderen heeft Frankrijk alleen 12½ millioen gulden gevraagd en Engeland veel meer en — ook verkregen, trouwens het was eene vraag met het pistool op de borst en daarbij is men niet zoo geheel vrij in 't antwoorden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 28 Aug. 1.11. El; + A.P. 8.06. Gew. 12 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 28 Aug. 7 voet Rijnlands.

Z. M. de Koning is in den avond van 27 dezer ten ruim acht ure, in goeden welstand, van HD. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd. — Te Rotterdam werd Z. M. door den Burgemeester opgewacht en van het station van den Rijn- naar dat van den Holl. spoorweg begeleid."

— Uit Nijmegen schrijft men van den 26 Aug. Heden morgen is, na een hardnekkigen strijd van twee dagen (de eerste beslissende partij was *remesi*) — tusschen de heeren *J. H. Koopman* van Zalt-Bommel en *F. L. Rutgers*, van Leiden, de verliezersprijs — een fraai Chineesch schaakspel en bord, door laatstgenoemden heer gewonnen.

Van de heeren *Werndly Messemaker* en *v Roggen*, heeft eerstgenoemde den eersten prijs behaald; tusschen de beide andere heeren worden de partijen, wegens ongesteldheid, per brief geëindigd.

— De oorzaken, waarom zoovele personen, die zich tot het afleggen van examen als onderwijzers aanmelden, door kommissien van onderwijs en van examinatie zijn afgewezen, zijn, volgens een geacht onderwijzer deze: 1° In den laatsten tijd is er veel moeite aangewend moeten worden, om geschikte kweekelingen voor het vak van onderwijs te vinden. 2° De opleiding van kweekelingen geschiedt niet geregeld. 3° De kweekelingen erlangen, zoo zij al een geschikt onderwijzer tot hoofd hebben, slechts de noodige bekwaamheid in een of twee lievelingsvakken van den onderwijzer, niet in alle. 4° Gebrek aan tijd en gelegenheid bij te veel onderwijzers, tot voortzetting hunner studien. 5° Het onderwijs aan de kweekelingen staat al te dikwijls te weinig in verband met het onderwijs in de school. 6° Het schooltoezigt heeft te laat plaats.

— Naar men verneemt, is eene regterlijke instruktie bevolen, omtrent het ongeval, dat bij den Leidschendam heeft plaats gehad, door het lossen van een stuk geschut door het visschersgezelschap *Medusa*, ten gevolge waarvan een meisje van acht jaren zoodanig gewond werd, dat zij overleden is. Reeds zijn er eenige dagvaardingen voor den regter-kommissaris geschied.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft een adres aan den Koning gerigt, waarbij verzocht wordt, dat aan geene aanvraag om concessie voor aanleg van spoorwegen, waarbij subsidie van regeringswege wordt gevraagd, gevolg moge worden gegeven, dan voor zoo verre het blijke dat niet enkele plaatselijke belangen, maar in tegendeel dat het algemeen belang daardoor zal worden bevorderd, en dat in deze aan eene verbinding der noordelijke en zuidelijke provincien over Tiel en 's Bosch de voorkeur moge worden gegeven, en de aanvrage der heeren *Suermondt* en *Bredius* moge worden gewezen van de hand.

— Den 28 j.l. heeft Z Exc. de minister van justitie, zijnde Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, wegens het overlijden van zijne echtgenoot, verhinderd, — de zitting 1857–1858 van de Staten-Generaal, namens den Koning, gesloten met de volgende rede:

„Z. M. heeft mij met het sluiten uwer vergadering belast. Vele wetten kwamen in den loop dezer vergadering door uwe medewerking tot stand. Behalve de begrooting van 's rijks uitgaven en van de middelen tot dekking daarvan, werden bepalingen tot delging van staatsschuld tot bevordering van het aanleggen of voortzetten van werken van algemeen nut, en tot regeling van andere belangen door de wet vastgesteld. Bleven sommige u voorgedragen wets-ontwerpen onafgedaan, de moeite van het onderzoek, daaraan door u besteed, ging niet verloren. Menig belangrijk verslag bragt de vruchten van dat onderzoek ter kennis der Regering. Het optreden van een nieuw kabinet in het midden uwer zitting, ten gevolge van het ontslag, aan de meeste hoofden der departementen van algemeen bestuur verleend, moest in den loop dier werkzaamheden vertraging brengen. Niet te min had de regering gewenscht, dat de wet nog in deze zitting eenige gewigtige aangelegenheden had geregeld. Maar tegen haar zin en streven schoot de tijd daartoe te kort. In naam des Konings verklaar ik deze vergadering der Staten-Generaal te sluiten."

— Uit Wiesbaden wordt dd. 26 Aug. gemeld: „Het heeft Z. M. den Koning der Nederlanden behaagd, bij HD. vertrek van hier, den burgemeester dezer stad de aanzienlijke som van f 1000. ten behoeve der armen, ter hand te doen stellen.

— De bepaling van art. 37 der wet op het lager onderwijs is door den minister van binnenlandsche zaken in dien geest uitgelegd, dat bepaaldelijk litt. *c* van genoemd artikel ook van toepassing is op hulponderwijzers van bijzondere scholen. Hieruit volgt, dat geen hulponderwijzer in eene bijzondere school onderwijs mag geven, dan nadat zijn getuigschrift van goed gedrag door burgemeester en wethouders der gemeente, in welke de school gevestigd is, geviseerd, en na in orde bevinding daarvan, het bewijs, bedoeld in voormeld litt. *c* van artikel 37 der wet, aan hem afgegeven is.

— Gedep. Staten van Zuid-Holland hebben Burg. en Weth. der gemeenten in die provincie uitgenoodigd om, wanneer de door de uitgestrekte ligging hunner gemeenten kinderen gevonden worden, waarvan het bekend is, dat zij door den te veel verwijderden afstand der openbare gemeenteschool geen of zeer bezwaarlijk gebruik van het openbaar lager onderwijs aldaar kunnen maken; maar tot dusverre in de school eener naburige gemeente aan het onderwijs hebben deel genomen, en die toelating voor het vervolg bij het bestuur der gemeente, in welke die school is gevestigd, eenig bezwaar mogt ontmoeten, — zich in zoodanig geval te verstaan met het bestuur der betrokken gemeente; ten einde op die wijze door welwillend en gemeenschappelijk overleg de belangen der gemeenten onderling en die harer ingezetenen zoodanig te bevorderen, dat de kinderen, wier woonplaats te ver van de openbare school der gemeente verwijderd is, om die dagelijks te kunnen bezoeken, in de meer nabij gelegen openbare school eener naburige gemeente, zoo als thans algemeen geschiedt, gelegenheid hebben het lager onderwijs te genieten.

— Uit Keulen wordt geschreven, dat de meergenoemde jonge Rotterdammer Woensdag namiddag ten 1 ure op zijne waterschoenen de terugreis naar Rotterdam heeft aanvaard. Den vorigen dag had de koene roeijer in zijn matrozen-kostuum, in gezelschap van een schipper die zich op het voorste gedeelte der waterschoenen geplaatst had, een uitstapje op den Rijn gemaakt.

Hoorn, 26 Aug. Bij het uit eene weide halen van eenige koeijen, om die naar eene andere weide te brengen, kreeg gisteren een jongeling van 14 jaren van eene koe een schop en werd tegelijk zoodanig door het beest getrapt, dat hij het oogenblikkelijk bestierf.

Dussen, 26 Aug. In de vorige week is medegedeeld, hoe bij het onweder, dat hier woedde, de bliksem in eene boerderij sloeg welke daardoor eene prooi der vlammen werd; de bewoners zijn zoodanig door den schrik bevangen dat heden morgen reeds een van hen is overleden, terwijl de andere twee personen, broeders van den eerstgenoemde in droevigen toestand verkeeren. Daar niets van hunne goederen was geassureerd, doet het gemeente- en het kerkbestuur liefdegaven inzamelen, ten hen bij hun noodlottig verlies te ondersteunen.

Groningen, 28 Aug. Door de arrondissements-regtbank te Appingedam is den 25sten dezer een bevel van gevangenneming uitgevaardigd tegen den ondermeester op de hoofdschool aldaar, *M. H.*, verdacht van gepleegd te hebben valschheid in onderhandsch geschrift, bepaaldelijk door van een schoolopziener in dat district tot twee keer toe gelden op te nemen (te zamen ongeveer f 200.) en het voor te doen, alsof onder de door hem daarvoor afgegeven acceptacies, door mevrouw *S. d' A.* eigenhandig was geplaatst een met hare naamteekening bekrachtigde zelfschuldige borgtogt, welk een en ander hij wordt vermoed te hebben nagebootst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Mevrouw *de Solms*, die, zooals men weet, door hare moeder aan de familie *Bonaparte* vermaagschapt is en in Savoye woont, is werkelijk door het hof van appèl te Chambéry tot zestig dagen gevangenisstraf veroordeeld. Reeds voorlang hebben de bladen dit berigt medegedeeld, doch het werd tegengesproken; het is echter volkomen waar. Onvoorzigtigheid in het hanteren van vuurwapenen is de oorzaak dier veroordeeling. De Prinses zal in haren kerker vergezeld worden door de erkentelijkheid der armen, ten wier voordeele zij in haar landhuis Aix eene tooneelvoorstelling gaf, welke 900 francs opbragt. De rollen waren bij die gelegenheid naar de natuur verdeeld: de Prinses speelde voor eene voorname dame, hare kamenier voor de soubrette en een adellijk heer voor Baron.

— De broeder der bruid van Maarschalk *Pelissier* was vroeger secretaris der Spaansche legatie te Napels en is thans chef van een der afdeelingen van het departement van buitenlandsche zaken te Madrid, waar ook hare moeder woont. Haar vader is overleden,

— Te Arbois wordt thans een belangrijk proces behandeld. Het betreft den frauduleuzen invoer van 96 balen cachemieren shawls, ter waarde van 450,000 fr. De beschuldigden, 10 in getal, zijn deels assuradeurs, deels personen, die zich tot deze gewend en hunne tusschenkomst ingeroepen hebben en deels medepligtigen. Het getal getuigen is 33.

— Volgens geruchten bedraagt de schadevergoeding, door China, krachtens het tractaat van Tien-tsing aan Engeland en Frankrijk, ieder voor de helft, te betalen, dertig millioen fr.

— De Keizer heeft aan Koningin *Victoria* een houwitser-kanon van Fransch maaksel gezonden, als tegengeschenk voor het Engelsch stuk geschut, dat hij van zijne bondgenoot ontving. Het Fransche kanon heeft den naam „Alliance" gekregen.

ENGELAND.

De *New-York Herald* vermeldt eenige belangrijke bijzonderheden, waaruit blijkt, dat de slavenhandel meer begint toe te nemen. De *Delta*, welk blad te Nieuw-Orleans wordt uitgegeven, heeft namelijk onlangs verklaard, dat de slavenhandel in de zuidelijke staten op den vorigen voet hersteld en dat er niet alleen op een der bijrivieren van den Mississippi een depot gevestigd was, maar dat daar zelfs geregeld geheele ladingen negers werden aangebragt, waarvoor zich ook terstond koopers opdeden, om ze onmiddelijk tot den arbeid te bezigen. Zonder voor die mededeelingen van de *Delta* in te staan of die tegen te spreken, meent de *New-York Herald* aan de noordelijke staten het grootste aandeel in de herleving van dezen handel te moeten toeschrijven. Volgens dit blad vertrekken de meeste, daartoe gebezigde schepen uit de haven van New-York, Boston en Portland. De vijftig slavenhalers, die in de laatste twintig jaren te New-York zijn opgebragt, waren meest allen op kosten van ingezetenen der noordelijke staten uitgerust, terwijl men het aantal jaarlijks uit de genoemde havens afzeilende slavenhalers op veertig schat. Deze vaartuigen, van 100 tot 500 ton, ieder met 15 a 20 en te zamen met een duizendtal koppen bemand, kunnen ieder van 400 tot 600 negers laden. Het tot deze ondernemingen gebezigde kapitaal bedraagt naauwelijks 4 millioen dollars, die bijna elf millioen dollars winst opleveren. Uit deze enorme winst en de talrijke kansen op een gelukkig resultaat laat zich de ontwikkeling van dit verfoeijelijk bedrijf dan ook wel het best verklaren.

— De tijdingen uit den Libanon, uit Syrie en Damascus moeten alles behalve gunstig luiden. Men wapent zich van alle kanten en zoo de pacha van Jeruzalem geene versterkingen krijgt, zal hij zich weldra in een gevaarlijken toestand bevinden. Nopens de heerschende ziekte in de Levant luiden de tijdingen iets beter; alleen te Derne, tusschen Bengazi en Alexandrie, heerscht de pest nog in al hare hevigheid. Een Genueesch dagblad raamt het aantal personen, die te Bengazi aan deze vreesselijke ziekte bezweken zijn, op drie duizend, zijnde een vierde van de bevolking. Welligt is dit cijfer wat overdreven.

— Blijkens een berigt van den heer *T. P. Shaffner*, in de New-Yorksche dagbladen, besloot Keizer *Nikolaas I*, vier jaren geleden, eene telegraaflijn in te rigten, loopende van St. Petersburg naar de Russische bezittingen in Noord-Amerika en van daar naar San Francisko. De weg dezer lijn zou aldus zijn: Van Petersburg naar Moskou, vervolgens over het Uralgebergte in Azie en door Irkutsk naar de zee van Okhotsk, dan naar Kamschatka en van daar door de zee van Kamschatka naar Cooks inham in Russisch Amerika. Eene zoodanige lijn zou Petersburg en Peking in regtstreeksche gemeenschap brengen.

— Kardinaal *Wiseman* heeft 24 dezer in groot ornaat zijne intrede in Ballinasloe (Ierland) gedaan. Dit is de eerste maal, dat een kardinaal zich op deze wijze in Ierland vertoonde, zoodat de Roomsche bevolking in opgetogenheid verkeerde, terwijl de Protestanten het als eene aanranding beschouwen. De secretaris van den prelaat volgde in een purper gewaad. Te Ballinasloe zag men allerwege roode vlaggen en takken geven, en daar de beweging de paarden van het rijtuig des Kardinaals schichtig maakte, spande het volk ze af en haalde het rijtuig binnen. De Roomschen zouden 24 en 25 dezer hunne huizen verlichten en den 25sten is de nieuwe roomsche kerk, die ongeveer 2000 personen bevatten kan, ingewijd. Vele Roomsche geestelijken zijn te Balinasloe gekomen, om den Kardinaal te verwelkomen en te onthalen. Intusschen heeft het Iersche zendelinggenootschap vele geestelijken en een groot aantal voorlezers der H. Schrift gezonden. De muren zijn bedekt met aankondigingen van verhandelingen over een of ander leerstelsel der Roomsche kerk, en de eerwaarde *J. C. Walker*, de anglikaansche geestelijke der stad, zond eene uitdaging aan den Kardinaal, om over eenige hoofdpunten te redekavelen, die de Kardinaal, naar berigt wordt,

DE VERTELLER ENZ.

De wraak van een Priester.

Eene ware gebeurtenis

Aan de deur eener kerk te Parijs stond reeds sedert jaren een oude bedelaar, algemeen bekend onder den naam van den ouden Jacob. Hij zat gewoonlijk op eene der treden, om zijne aalmoezen te ontvangen. Steeds was hij treurig en somber, sprak nooit, en knikte slechts tot dank, wanneer men hem wat gaf. Somtijds, wanneer zijne gescheurde kleederen verschoven, bemerkte men op zijne borst een verguld kruis. Een jonge priester, met name Paulin, las in die kerk gewoonlijk de mis, en liet nooit na, den armen bedelaar eene kleine aalmoes te geven. Van een rijk en adelijk geslacht afstammende, had hij zich aan de dienst van God gewijd, en legde zijn geheele inkomen in den schoot der armen en ongelukkigen. Zonder hem verder te kennen, beminde de oude Jacob hem zeer. Op zekeren dag zag Paulin den bedelaar niet, en miste hem ook de volgende dagen. Dit verontrustte hem, hij vernam waar hij woonde, en begaf zich op zekeren dag, na afloop der godsdienst, op weg naar den oude. Hij klopte aan de deur van een klein dakkamertje, eene zwakke stem antwoordde; hij trad binnen, en vond den ouden Jacob op zijne legerstede uitgestrekt. „O! zijt gij daar, weleerwaarde heer!" riep hij uit, zoodra hij den geestelijke herkende. „Gij zijt wel zeer goed, tot zulk een ongelukkig mensch te komen als ik ben. Dat verdien ik niet." „Wat zegt gij Jacob, weet gij niet dat de priester de vriend is van den ongelukkigen? Daarenboven zijn wij niet oude bekenden?" — „O, mijnheer, wanneer gij mij kendet, zoudt gij wezenlijk zoo niet tot mij spreken! Neen, spreek zoo liefderijk niet tot mij: ik ben een ellendeling, door God en menschen vervloekt."

Door God vervloekt! Hoe komt gij op dit denkbeeld? Belijd uwe zonden, zoo gij iets misdreven hebt, en heb er opregt berouw over: God, die de liefde zelve is, zal den berouwvollen zondaar niet verstooten" „O neen, mij zal hij nooit vergiffenis schenken!" „Waarom niet — Hebt gij geen berouw?" „Of ik berouw heb!" riep Jacob luidkeels, en zag wild rondom zich, „of ik berouw heb! Reeds dertig jaren lang heb ik berouw over mijne misdaad . . . en toch ben ik vervloekt." De goede priester trachtte hem moed in de boezemen, doch vergeefs. Een verschrikkelijk geheim lag op den bodem van zijn hart verborgen, en wanhoop weerhield den ongelukkige, zijne misdaad te openbaren. Door de zachte toespraak van den priester ten laatste overwonnen, stortte de oude Jacob zijn hart uit, en verhaalde met gesmoorde stem het volgende: „Gedurende de bloedige omwenteling der vorige eeuw had ik het opzigt over het slot van eene rijke familie. Mijne gebieders waren de goedheid zelve, de graaf, de gravin, hunne beide dochters en hun zoon. Ik was alles aan hen verpligt, mijne opvoeding, kortom, al het goede dat ik genoot. Toen echter het schrikbewind kwam, heb ik hen verraden! Zij hadden zich verscholen; ik wist waar, — ik bragt dit aan, om hunne goederen te bezitten, die men den aanbrenger had beloofd. En zij werden ter dood

echter niet aangenomen heeft. De bestaande opgewondenheid heeft het wenschelijk doen achten, 300 man van de policie naar Balinasloe te zenden.

— Uit Indie schrijft men, dat de tot de *Naval-Brigade* behoorende matrozen, die, onder aanvoering van den gesneuvelden *William Peel*, zoo dapper gestreden hebben, niet allen oorlogsmatrozen waren. Velen kwamen van de koopvaardijschepen. Vele dezer lieden, wier diensttijd om is, hebben in Assam, alwaar zij gestationeerd waren, de ontdekking gemaakt, dat de jonge dochters van dat land zeer minzaam en bevallig zijn, en dat rondom veel onbebouwd land ligt. Zij willen zich daarom in Assam nederzetten, huwen, thee bouwen en de zoo schoone landen bevolken. Hun verzoek daartoe wordt door de thee-kompagnie ondersteund, doch de regering heeft nog geen besluit genomen.

— De *Times* deelt berigten mede van Nieuw York van den 10 Aug.; wegens het leggen van den elektrieken kabel tusschen Europa en Amerika werden in de Vereenigde Staten groote feesten gevierd. Men wilde den verjaardag van die gelukkige gebeurtenis jaarlijks herdacht hebben.

— De N. Amerik. bladen spreken van eene nieuwe vinding: het bouwen van katoenen huizen; men zou namelijk steenen maken van den afval der katoenfabrieken, die goedkoop en soliede zijn; dat dit niet eene aardigheid behoeft te zijn, bewijzen o. a. de meubelen van *papier mâché*.

DUITSCHLAND.

De Hongaarsche bladen maken gewag van groote rampen, door eene soort van hoos in de districten van Widdin, nabij het dorp Kosslad, veroorzaakt; 400 paarden, ossen en buffels zijn in den Donau medegesleept. Ook menschen zijn bij dit onheil omgekomen. Te Ternowa zijn, naar men zegt, de huizen ingestort en 400 personen daaronder door het puin bedolven. Dit berigt vereischt echter nadere bevestiging. Te Plewna zouden 180 menschen den dood in de golven gevonden hebben.

— Een Hongaar te Pesth, zekere *Leo Hamar*, heeft een nieuw middel gevonden om de electriciteit toe te passen. De wijze waarop men door galvanisme tegelijk een aantal uurwerken kan laten loopen, bragt *Hamar* op het denkbeeld om hetzelfde middel op verschillende piano's toe te passen. Zijne pogingen werden met een allergunstigsten uitslag bekroond, op een publiek concert, dat den 16den dezer te Pesth plaats had. Vijf piano's werden op het orchest geplaatst, op verschillenden afstand van elkander, met de klavieren naar het publiek. Toen *Hamar* op eene piano begon te spelen, bleven de andere eerst onbewegelijk, maar spoedig begonnen zij als door eene onzigtbare hand te spelen en lieten zij dezelfde compositie hooren met een ensemble en zoodanige juistheid, als men onmogelijk ook van de beste virtuozen zou mogen verwachten. Eene onbeschrijfelijke geestdrift maakte zich van alle toehoorders meester toen men die muziek hoorde, die men zeker in vorige eeuwen aan toovenarij zou hebben toegeschreven.

De electrische batterij, die in een aangrenzend vertrek geplaatst was, kon zoo geregeld worden dat men een, twee, drie of vier piano's naar verkiezing kon laten spelen. Op de instrumenten zelve zag men geenerlei toestellen, maar alleen eenige metalen draden op den grond.

Voortaan zal dus een artiste niet meer naar Parijs of Londen behoeven te reizen om er een concert te geven maar kan hij in Pesth of in elke andere stad blijven en te Parijs laten annonceren dat hij aldaar een concert per telegraaf zal geven.

— Te Schwerin is een oorlog uitgebroken tusschen de brood- en banketbakkers, in die stad gevestigd. Op aanklagt der laatstgemelden, dat de broodbakkers bij de bereiding van hun deeg zich niet van gist, maar van koolzure ammonia bedienden, werd de zaak onderzocht en de aanklagt gegrond zijnde, de bakkers tot betaling eener geldboete veroordeeld. De broodbakkers leverden nu, om zich te wreken, eene aanklagt bij de policie in, beweerende, dat de banketbakkers niet geregtigd waren tot het bakken van honighoeken en pepernooten, dewijl zij daardoor inbreuk maakten op de aan hen toegekende privilegien en tevens zich schuldig maakten aan het ontduiken der belasting op den door hen gebezigden honig. Het gevolg hiervan was, dat nu de banketbakkers op hunne beurt tot eene geldboete werden veroordeeld, tot groote vreugde der broodbakkers.

— Als een staaltje hoe ook de Pruissische koninklijke familie met verzoekschriften wordt bestormd, deelt men het volgende mede: Prins *Frederik Willem*, die grooten ijver voor de maçonnerie aan den dag legt, bezoekt nu en dan de loge en verschijnt altijd juist op den bepaalden tijd. Eenmaal dat hij wat later kwam, verontschuldigde hij zich daarover bij de broeders »omdat hij zijne vrouw had moeten helpen 3000 ingekomen verzoekschriften in te zien."

ITALIE.

Het stadje Savona is, naar men verneemt, geheel door een orkaan vernield. Een stroom die langs de stad loopt, is door den regen gezwollen, buiten zijne oevers getreden en heeft het tooneel van vernieling nog uitgebreid. Men telt een aantal slagtoffers.

In de Romagna blijft het stelen en rooven aan de orde van de dag. In de stad Bologna is het zelfs zoo zeer toegenomen, dat de inwoners eene petitie aan kardinaal *Milesi*, den legaat der provincie, gezonden hebben, waarin zij dringend voorziening verzoeken, en er op wijzen hoezeer zij, buitengemeen hooge lasten betalende, regt hebben dat de staat voor de veiligheid van hun leven en hunne bezittingen zorgt.

ASSEN, 31 Augustus.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 30 Aug. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64⅞ percent. Dito 4 Ct. 99 percent. — **Rusland** bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 106⅝ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 87.

—

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op October f 489. — Raapolie flaauw; op zes weken f 45½. — Graanprijzen onveranderd. Veel handel in Rogge. Boekweit levendiger.

De Raad der Gemeente Meppel heeft, naar aanleiding van eene deswege gedane vraag besloten, om geen subsidie voor het leggen van den spoorweg als *don gratuit* bij te dragen, maar wil gaarne later door het nemen van aandeelen als anderzins van zijne deelneming doen blijken. Burgemeester en Wethouders hadden voorgesteld om als subsidie f 8000 — te verleenen. (*Zie verslag van de* Raadsvergadering *hier achter*).

— J. l. donderdag heeft te Roden bij den logementhouder *Straat* de aangekondigde harddraverij plaats gehad. Van de negen paarden, welke in den baan werden gebragt, werd de prijs, een paar fraaije hoofdstellen, behaald door het bruin merriepaard van *H. Winsingh* te Roden, bereden door diens zoon *S. H. Winsingh*, en de premie een fraaije zweep, door het merriepaard van *J. Riemers* te Leutingewolde, bereden door diens zoon. Vele menschen waren ter bijwoning van dit feest te zamen gekomen, hetwelk in de beste orde is afgeloopen.

— Wij hebben bij den heer *P. Kiers*, schilder alhier, ten toongesteld gezien vier schilderijen, waarvan drie voorstellen de verschillende uitwerkselen van kaars- en lamplicht en een (van den zoon) een gezigt op het Y en op de droogdokken bij Amsterdam. Bewonderenswaardig is de bekwaamheid van den heer *Kiers* om de uitwerkingen van lamp- en ander licht te schilderen, het is een waar genot deze meesterstukken te aanschouwen; ook het gezigt op het Y en de droogdokken is eene schoone schilderij.

Veendam, 25 Aug. De reeds zoo vaak beschreven oorijzers-kwestie, waarvan kortelings, in andere dagbladen melding is gemaakt, heeft de berigtgever er van in een verkeerd daglicht gesteld, daar over het dragen derzelve, zoo als het nu meer en meer blijkt, eene soort van Zelotypie is ontstaan; de burgerdochters dragen ze niet meer, de ouden, welke er zich reeds van ontdaan hadden en van hare jeugd af daaraan gewend waren, hebben hare hoofdsiersels weder uit den hoek der kast ten voorschijn gehaald, uit hoofde het gemis daarvan haar hoofd- kiespijn en zinkingen veroorzaakt, en zij, die zich er nog niet van ontdaan hebben, doen zulks nu niet, en houden zich bij de oude voormoederlijke gewoonte, daar het dit jaar met de zaken zoo voordeelig niet is, en weelde hen derhalve begroot. De voorname burgers zijn het, bij welke zich eene soort van naijver heeft geopenbaard; hunne dames hebben zich onderling vereenigd geen meid in dienst te nemen, welke los of opgemaakt haar draagt. Deze moeten voorzien zijn van het oude hoofdsiersel, »het oorijzer": overtreding hiervan wordt gestraft met vervallen verklaring van alle in de klasse der meiden voorkomende regten. *Winsch. Ct.*

* **Meppel,** 30 Aug. Uit de hier thans ter visie liggende gemeentebegrooting over 1859 vernemen wij met genoegen, dat het hoofdstuk »onderwijs" met f 2100 is verhoogd geworden, zoodat de jaarwedden der onderwijzers bij deze gemeente zeer aanmerkelijk hooger zullen gebragt worden dan aanvankelijk is voorgesteld; zijnde toen daarvoor het minimum genomen en alzoo voor ieder hoofdonderwijzer slechts f 400, dat toch inderdaad te bekrompen en onvoldoende was, hetwelk men ook bij eene nadere overweging teregt heeft begrepen; wij hopen ook in het belang van 't onderwijs, dat andere gemeenten in deze provincie, die m est allen de jaarwedden van de onderwijzers nog moeten regelen, hiernaar een voorbeeld mogen nemen.

* In een der vorige nummers van de verloopene week deelden wij mede, dat hier een schaap uit het land zoude zijn ontvreemd en de justitie den vermoedelijken dader op het spoor was. Te dier zake is op het verleenen van regtsingang met bevel tot gevangenneming, door de arr. regtbank te Assen, Zaturdag van hier ter beschikking van den heer officier van justitie gesteld de persoon van *J. S.*, die vroeger aan den drank verslaafd door de bemoeijingen van het afschafringsgenootschap, daarvan teruggebragt is, doch in zeer behoeftige omstandigheden schijnt te verkeeren.

* **Hardenberg,** 28 Aug. In het naburige beneden graafschap Bentheim ligt eene groote uitgestrektheid veenen van uitmuntende hoedanigheid. Thans schijnt de tijd aangebroken te zijn, dat met de exploitatie dier veenen, althans van een gedeelte derzelve, een begin zal gemaakt worden. Men verneemt namelijk, dat te dien einde door de eigenaren der veenen onder Itterbecke, eene oppervlakte van 300 morgens (ruim 76 bunders) aan eene maatschappij verkocht is voor de som van f 5400.

* **Oosterhesselen,** 28 Aug. In den loop dezer week is in het nabijgelegen gehucht Gees, het volgende droevig ongeluk voorgevallen Maandag j.l. was de bijenhonder *Hm. Ensing* naar zijne bijen en vond ze allen wel. Heden avond krijgt hij het treurig berigt, dat 39 korven van de zijne en 1 toebehoorende aan zijn buurman *Jalvingh* door vuur zijn vernield, zoodat aan hem eene schade van ruim f 200 gulden in een oogenblik is berokkend. Hoe de brand is ontstaan, is tot dusverre niet bekend, hoogstwaarschijnlijk is de pijp er de oorzaak van geweest. Wederom eene schoone les, dat men bij zulk eene droogte niet te voorzigtig kan zijn met vuur.

* De landman wenscht vurig, dat het weder wederom eene andere rigting mag nemen, en verlangt zeer naar droogte, wijl het gemaaide gras op het punt staat te verderven. De vroeg gemaaide boekweit begint ook reeds op den akker te ontkiemen (uit te wassen), zoo ook de raap (oliezaad). De overige producten zijn goed en wel geborgen en laten niets te wenschen over. Het ware te wenschen, dat het stelen der vruchten hier een einde nam, want appels en peren (gelijk voor eenige weken de kersen) moeten het thans ontgelden en dat er op zulke rooverijen een nauwlettend oog wierde geslagen en de schuldigen naar verdienste werden gestraft.

* **Jubbega,** 26 Aug. Als eene bijzonderheid wordt van hier vermeld, dat in den tuin van den onderwijzer *K. Cats*, twee appelboomen in bloei staan, ofschoon ze zeer zwaar met vruchten zijn beladen. — Met het rispen der veenboekweit, die niet meer dan een middelmatigen oogst zal opleveren, is reeds een begin gemaakt. — Aan de vaart is thans buitengewoon veel drukte met het afvaren van turf, omdat de vaart naar Appelscha nog gesloten is.

* **Haulerwijk,** 27 Aug. Met genoegen kunnen wij berigten, dat de vaartslatting alhier is geeindigd, zoodat men reeds met het uitslatten der zich nog in de vaart bevindende dammen bezig is. Reeds gisteren is er een schip langs de vaart gevaren, dat zonder twijfel spoedig door eene menige zal worden gevolgd, wanneer nl. de reparatien aan het vallaat te Bakkeveen zullen zijn afgedaan. Heeft de aannemer *S. de Boer* het door hem aangenomen werk op eene lofwaardige wijze volbragt, ook de heeren *B. Wiering*, *U. Wijnsma* en *S. Ploeg*, die mede een gedeelte hadden aangenomen, hebben zich uitmuntend van hunne taak gekweten, en 't geen nog al vermelding verdient, geen oponthoud in hun werk gehad, zoodat zij onafgebroken hunne werkzaamheden konden voortzetten. Wij kunnen ons nu over het bezit van eene goede vaart verheugen, en als de hoop, waarmede wij redenen meenen te hebben ons te mogen vleijen, vervuld wordt, dat in dezen herfst nog de zoo lang geprojecteerde weg zal worden gelegd, dan zal Haulerwijk zonder twijfel aanmerkelijk in bloei en welvaart toenemen en door den weg vooral meer in communicatie en correspondentie geraken met andere plaatsen. De veenbazen hebben een zeer grooten voorraad turf op het veld. Zij zien verlangend naar de schippers uit.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De heer *F. Haijer*, Proponent bij de Theologische school te Kampen, wonende te Assen, heeft vier beroepen ontvangen en wel bij de navolgende Christ. Afgesch gemeenten, als bij die te **Drenthe** in **Michigan** (N. Amerika), bij die te **Bolsward**, **Westmaas** en **Zuid-Beijerland**. Hij heeft alle in bedenking genomen.

* **Onstwedde,** 28 Aug. Heden had alhier het vergelijkend examen plaats voor de vacante betrekking van hoofdonderwijzer te Horsten. Het werd afgenomen door den schoolopziener *Venema*, geadsisteerd door de heeren *J. K. Vrieze*, hoofdonderwijzer te Pekela en *J. Addens*, hoofdonderwijzer aan de school voor handel, nijverheid en zeevaart te Winschoten. De uitslag was, dat de meeste punten verkregen: *Scheltema* te N. Beerta 111, *Veenstra* te Hoogezand 95, *Bok* te Winschoten 93, *Bremer* te Gasselte 93, *Kuiper* te Winschoten 89 en *Molema* te Veendam 82, uit welk zestal de Raad der gemeente Onstwedde eerlang eene keuze zal doen.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel. 30 Aug. In de raadsvergadering van Vrijdag avond is, naar aanleiding van twee missives van 's Konings Commissaris in Drenthe, waarvan de eene eene uit-

veroordeeld. — allen, op Paulin, hun zoon, na, die nog te jong was.» Hier uitte de priester een luiden kreet en het koude zweet stond op zijn gelaat. »Ach, mijn vader! sprak de bedelaar verder, die niet eens de ontsteltenis des priesters bemerkte, »het is ontzettend; ik hoorde hen doodvonnis uitspreken, zag hen alle vier op de karren laden; o, mijn vader! ik zag hunne hoofden onder den bijl des scherpregters vallen; monster, die ik ben! — Sedert dien tijd heb ik geen rust meer gehad. Ik ween en ik bid voor hen. Ik zie hen dagelijks voor mijne oogen. Daar onder dat doek vindt gij hunne beeldtenis» Bij deze woorden wees de bedelaar op een muur, gedeeltelijk door een gordijn bedekt. »Het kruis, dat gij ter zijde van mijn bed ziet staan, was van den genadigen heer, dit gouden kruisje van de genadige vrouw . . . O, mijn God! welk eene misdaad heb ik begaan, en welke smarten heb ik geleden! O, weleerwaarde heer! heb medelijden met mij, en verstoot mij niet: bid voor den grootsten boosdoener van het menschelijk geslacht!» De priester lag geknield voor zijn bed, bleek als een doode, en bleef een half uur in dien toestand liggen. Toen stond hij kalm op, trok het gordijn weg, en beschouwde de portretten . . . Jacob uitte een schreeuw als zag hij hen, en liet zich in zijn bed terug vallen. De priester weende, »Jacob,» sprak hij, »ik wil u van Godswege vergiffenis brengen; laat mij uw biecht hooren» Met deze woorden nam hij naast hem plaats. Toen de stervende hiermede gereed was, zeide de priester tot hem: »Jacob, God heeft u alles vergeven, doch dit is nog niet alles, ook ik schenk u vergiffenis uit liefde tot Hem; want zij, die gij ter dood hebt doen brengen, waren . . . . mijn vader, mijne moeder, en mijne beide zusters.» Bij deze woorden rezen Jacobs haren te berge: hij opende zijne lippen, stamelde eenige onverstaanbare woorden, en zonk achter over op zijn bed. De priester naderde zijne legerstede, wendde alle mogelijke middelen aan, om den uitdoovenden levensgeest op te wekken, doch vergeefs: de bedelaar had reeds den laatsten adem uitgeblazen.

—

Uit een oud boek is het volgende overgenomen:

In 1464 kostten al de onderstaande waren 31 stuivers. 1 Mud tarwe, 1 dito garst, 1 dito rogge, 1 dito haver, 1 ton appelen, 1 vette kapoen en 1 kan wijn.

In 1494 kostte echter een ton boter alleen 16 goudguldens, doch in 't zelfde jaar wierd alles weer zoo goedkoop, dat men al de onderstaande waren voor 15 goudguldens en 14 stuivers kocht, als: 1 vat boter, 1 vat haring, driehonderd pd. kaas, 100 pd. Leydsche kaas, 1 kan olie, 1 vet varken 1 vet schaap, een kop zout, 1 paar kousen, 1 mud tarwe, 1 mud rogge, 1 mud garst, 1 mud haver, 1 kan wijn, 1 kan bier, 1 kan honig, 1 wambuis, 1 dozijn nestelingen met een bonnet.

In 't jaar 1547 kocht men binnen Amsterdam een last rogge voor 66 goudguldens, dat is 92 karoli guldens 38 stuivers, maar in 't jaar 1548 kocht men aldaar al de volgende waren voor zooveel geld als:

1 Last tarwe voor 21 karoli gulden, 1 dito rogge 12 gulden 12 stuiver; 1 dito garst 11 gulden 14 stuiver, 1 dito haver 8 gulden 8 stuiver 1 half vat boter 9 gulden

noodiging bevatte tot ondersteuning van de aan te leggen spoorwegen, volgens het plan der regering en de verleende concessie aan de heeren *Reuchlin* en *Sloet*, zoo door het toezeggen van subsidien als anderzins, en de andere eene nadere verklaring, dat het te verleenen subsidie moest strekken tot ondersteuning van de door het rijk toegezegde deelneming van 10 millioen gulden en de verwaarborging van $4\frac{1}{2}$ pCt. intrest — met algemeene stemmen besloten, geen subsidie aan het rijk toe te staan, maar heeft de Raad tevens niet onduidelijk te kennen gegeven, dat hij niet ongenegen is, de geprojecteerde lijn, naar vermogen der gemeente te ondersteunen, zoo door het nemen van aandeelen als anderzins.

De gemeentebegrooting over 1859, met al zijne bijlagen, als de begrooting der schutterij, van het burgerlijk armbestuur, werkinrigting enz., is den raad aangeboden met een totaal cijfer in inkomsten en uitgaaf van f 36 212 37^5, zoo ook de rekening en verantwoording der gemeente over 1857. Beide stukken zijn ter inzage op de secretarie nedergelegd, en tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld, alsmede ten fine van onderzoek en advies gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *de Jonge, Geel, Blom, Meursinge* en *Slothouwer*.

Goedgekeurd zijn de rekeningen van het burgerlijk armbestuur en van de werkinrigting, overeenkomstig het advies der commissie.

Een adres van den heer *J. Theunissen*, verzoekende om de sloot aan de zuidzijde van de Weerdijk langs zijn tuin te mogen digtmaken en de boomen weg te nemen, om daarop eene fabriek te bouwen, is afgewezen, als voor geene gunstige beschikking vatbaar. De raad overwoog hierbij, dat de weg reeds te smal is, en wanneer aan die zijde de stad mogt worden uitgelegd, het wel kon, dat de sloot werd gedigt en de boomen weggenomen, maar men met de betimmering binnen de slooten behoorde te blijven.

Het in de vorige vergadering ingediende schriftelijk voorstel van den heer A. *Roelink*, over de verbreeding van den straatweg van Meppel naar de Knijpe en het bestraten van den weg langs de Keizersgracht, is met 9 tegen 3 stemmen ten fine van onderzoek gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *A. Roelink, de Vries* en *van Veen Hz.*

Een adres van den gemeente-bode, verzoekende om verhooging van jaarwedde, uithoofde van de vele werkzaamheden, aan zijne betrekking verbonden, is in handen der commissie voor de gemeentebegrooting over 1859 en de gemeenterekening over 1857 gesteld, ten einde daaromtrent te gelijker tijd met het verslag over de begrooting rapport uit te brengen.

Niets meer aan de orde zijnde, stelde de voorzitter voor, om ter behandeling van eenige restanten in den hoofdelijken omslag en het schoolgeld, tot eene beslotene vergadering over te gaan, waartoe zonder stemming is besloten.

Advertentien.

Getrouwd:

J. H. A. E. MEIJJES
van Amsterdam,
met
G. W. RAHDER.

Valkenheym bij Hoogeveen,
28 Aug. 1858.
Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

R. ABBINGH ALINGH
en
J. C. PRINS.

Gasselte, 25 Augustus 1858.

Publieke Verkooping,

op gewoon crediet,

van ruim **50 balen RIJST**, op DONDERDAG den 2 September 1858, des namiddags ten een ure, ten huize van J. M. LEZER te Assen.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Assen, van den vijf en twintigsten Augustus 1800 acht en vijftig, bij verstek gewezen en behoorlijk op de Grosse geregistreerd, is **CASPAR NIP**, wonende te Meppel, ten verzoeke van zijnen vader EVERT NIP, *TER ZAKE VAN KRANKZINNIGHEID* ***gesteld onder CURATELE***, met alle gevolgen, daaraan door de wet verbonden.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan de voorschriften der wet.

Assen, 30 Aug. 1858.

Mr. J. A. WILLINGE GRATAMA,
Procureur.

P. Tinholt

heeft zich ten huize van O. KOSTER, Veldwachter te Emmen, gevestigd, tot het ***verkoopen en herstellen van alle soorten van HOROLOGIES*** en **KLOKKEN**, hoopt, door eene goede behandeling, de gunst van het geëerde publiek zich waardig te maken.

Emmen den 31 Augustus 1858.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Smilde doen te weten:

dat aldaar zijn komen aanloopen en in verzekerde bewaring gesteld,

vier zwartbonte pinken,

die de eigenaar, tegen betaling der kosten dezer en die van onderhoud, kan terug bekomen.

Smilde, 30 Augustus 1858.

De Burgemeester,
G. W. VAN LEMEL.
De Secretaris,
H BAKKER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Smilde doen te weten:

dat de weg langs de Wittewijk in die gemeente, weder voor 't publiek is

opengesteld.

Smilde, 30 Augustus 1858.

De Burgemeester,
G. W. VAN LEMEL,
De Secretaris,
H. BAKKER.

Bij de verkooping van de vierde Boekweit van Mevr. de Wed. TONCKENS, op ZATURDAG den 4 September 1858, ten huize van JAN POORT aan de Norgervaart, zal tevens worden verkocht:

Het **VOL GEWAS** van de perceelen Nommers **9, 10, 15, 22** en **23** van de verhuring der Maatschappij van October 1857, ten name JAN HOLST, zoomede van de perceelen **11** en **12** der verhuring van November 1853, ten name JAN GLAS, en het **VOLLE GEWAS** van het perceel No. **60** der verhuring van September 1855, ten name JAN WIELAND.

Notaris H. H. VAN LIER.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzanderheden opmerkzaam te maken.

HET PERZISCH INSECTENPOEDER.

Dit ZAAD eener bloem uit het Araratgebergte doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierte. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in de bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de Honden, Koeijen, Vogels en andere dieren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met eene blaaspijp inblazen Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

SCHAKEL'S

TRANSPARENTE LIJMVERNIS

voor KANTOOR-, MAGAZIJN- en HUISSELIJK gebruik, is zindelijk, kleeft perfect en blijft in het Fleschje steeds vloeibaar, terwijl het Kwastje, door eene eenvoudige inrigting, tegen het uitdroogen en hard worden beveiligd is.

Het is tevens een uitmuntend VERNIS om Prenten, Landkaarten, Cartonnages enz. er mede te Vernissen.

Prijs van het Fleschje met bijbehoorend Kwastje 60 cts.

PORTMAN'SCHE **POLITOER-** of **WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het flesche 15 cts.

STIJFSELGLANS, om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. Een Zakje kost 13 Cents.

De nieuwe ***MINERALE LIJM*** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 Cents.

Het ***VLEKKENWATER*** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct., groote Flesch f 1—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DEN WENDEN.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 21—28 Aug. Ondertr. Hendrik Botter en Hendrikje Ooms; Albert Martijnus en Aaltje Stoffers. — Bev. Hilligje Stoter geb. Bijker, van z.; Aaltjen Verhaar geb. Vlogman, van d.; Maria Booij geb. Kroezen, van d.; Margje Kip geb. ten Kate, van d. — Overl. Albert Klunder, 1 maand; Arend Kamman, 1 week; Geert Koster, 7 maanden; Albert Johan Philip Koopmans, 2 j; Margje Hendriks Kat, 84 j., echtgenoot van Harm Jans Botter.

GASSELTE, 14—28 Aug. Geb. Geert, z. van Hendrik Jans Kruit en Metje Naaijen; Johanna Catharina, d. van Harmannus Everhardus en Johanna Catharina Lentz. — Overl. Johanna Catharina Lentz, 44 j., echtgenoote van Harmannus Everhardus.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 Aug. TARWE. Poolsche bij partij lager afgegeven; andere soorten onveranderd; 133, 134 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 320. 325; 131 ℔ bonte dito f 312; 135 ℔ nieuwe witbonte dito f 335; 123 ℔ Oost-Friesche f 220. — ROGGE bij gerijven nagenoeg onveranderd; 126 ℔ Pruissische f 190, 188; 118, 120 ℔ Petersburger f 176, 180; 117 ℔ dito f 170, 172, 173, 174. — GARST in een doen; 111 ℔ Rostocker f 170 — KOOLZAAD £ $1\frac{1}{2}$ hooger; Rostock £ 76; Holsteinsche Rubs £ 70; op 9 vaten Olie dadelijk £ 80; Sept. £ $80\frac{1}{2}$; Oct 81; Nov. £ 82; Dec. £ $82\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering prijshoudend, op 6 weken f $45\frac{3}{4}$; Vliegend f $41\frac{1}{2}$; 1o. Sept. f 44, $43\frac{3}{4}$, 44; Oct. $44\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. f 45, $\frac{1}{4}$, $44\frac{3}{4}$, 45; Dec. f $45\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE in een doen; op 6 weken f $35\frac{1}{4}$; Vliegend f 34; 1o. September f $33\frac{1}{2}$, Oct. f 34; Nov. f $34\frac{1}{2}$; Dec. f $34\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $39\frac{3}{4}$; Vliegend $38\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 92 a f 97. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f $14\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 26 Aug. MOUTWIJN f $17\frac{1}{2}$ per vat contant, met weinig vraag. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 21 a f $21\frac{1}{2}$ per vat contant bij partij.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	27 Aug.	28 Aug.		pCt.	27 Aug.	28 Aug.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{15}{16}$	*Polen*,			
—	3	$77\frac{9}{16}$	$77\frac{3}{8}$	Aand. fl 500	f	$154\frac{1}{2}$	
—	4	99	99	Obl.	4	$82\frac{5}{8}$	$82\frac{5}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$93\frac{1}{8}$		*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$28\frac{7}{16}$	$28\frac{3}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$137\frac{1}{2}$	$137\frac{1}{2}$	Obligatien	3	$44\frac{7}{8}$	45
O. I. Leening	4	$98\frac{9}{16}$		Binnenl.	3	$39\frac{5}{16}$	$39\frac{3}{16}$
Aand.H. Spw.				Amortisable		10	
— R. —	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.			
Ned. B.				*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{1}{2}$
Rusland,				— —	4	62	
Obl Hope	5	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{5}{8}$	— Metal.	5	$76\frac{1}{16}$	$76\frac{1}{16}$
Dito 1831/33	5		$92\frac{1}{8}$	— RenteA.	5	87	$87\frac{1}{16}$
Cert. 1840	4	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{3}{8}$	— Nation.	5	$76\frac{7}{8}$	$76\frac{7}{8}$
— Stieglitz	4	$87\frac{3}{16}$		— —	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{3}{16}$
— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
— 5e Serie	5	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{5}{8}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
— 1855 6eS.	5	$102\frac{3}{8}$	$102\frac{7}{16}$	*Portug.*, Obl.	3	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{3}{8}$
— van Ass.	6	67	67	Brazilien	5		100
				Weener aandeelen	4	$325\frac{1}{4}$	

27 Aug. Onbeduidende beurs.

28 Aug. Handel en variatie waren weder weinig beteekenend

drie honderd pond kaas 4 gulden, 1 ton haring 3 gulden, 1 ton aberdaan 3 gulden, 1 vat jopenbier 5 gulden, 1 ton zout 16 stuiver, 1 ton azijn 1 gulden 10 stuiver, 1 korf razijnen 1 gulden 12 stuiver, 1 korf vijgen 18 stuiver, 1 kan olij 6 stuiver, 1 ham 10 stuiver, 1 vet schaap 1 gulden 5 stuiver, 1 vette gans 4 stuiver, 1 paar vette kapoenen 10 stuiver, 1 paar konijnen 2 stuiver 8 peningen, 1 paar vette vogelen 3 stuiver 8 penningen, een stoop rijnzewijn 5 stuiver, een nieuw bonnet 16 stuiver, 1 nieuw wambuis 2 gulden 2 stuiver, 1 nieuw paar hoozen 2 gulden 10 stuiver, 1 nieuw paar schoenen 6 stuiver en 1 nieuwe tasch voor 7 stuiver, alzoo alles te zamen 91 gulden 17 stuiver.

In 1587 was er zulk een verschrikkelijke dure tijd, dat men in Antwerpen 1 last tarwe kocht voor 935 gulden en 10 stuiver, en een last rogge voor 900 gulden in 't zelfde jaar kocht men nog een last rogge weer voor 56 gulden 10 stuiver.

—

In de Globe vindt men de volgende opgave van het grafschrift eens horologiemakers, hetwelk zich bevindt op het kerkhof te Dydford nabij Dartmoor:

„Hier ligt in waterpasse rigting de buitenkast van George Routleigh, horologiemaker, wiens bekwaamheid in dat vak tot eer van zijn beroep verstrekte. Regtschapenheid was de groote veêr, voorzigtigheid het kompas van geheel den loop zijns levens. Hij was menschlievend, edelmoedig en mild, en zijne hand was de wijzer, die niet bleef stilstaan, totdat hij den nood van hulpbehoevenden verzacht had. Al zijne bewegingen waren zoo juist geregeld, dat hij nooit verliep, behalve wanneer hij aan den gang werd gebragt door menschen, die een verkeerden sleutel bezigden, en zelfs dan liet hij zich weder gemakkelijk teregtzetten. Hij wist zijn tijd zóó goed te regelen, dat zijne uren in een onafgebroken kring van tevredenheid rondliepen, totdat eene noodlottige minuut het raderwerk zijns levens deed stilstaan. Hij legde dit hulsel af op den 14 November 1802, in den ouderdom van 57 jaren, opgewonden door de hoop, zijn Maker in handen te komen, om geheel schoongemaakt en gerepareerd, in een toekomstig leven in gang gebragt te worden.

—

Men leest in *l' Etoile Belge:* Men meldt ons, als een schrikkelijk voorbeeld des gevaars, de dooden te willen begraven, dat Donderdag avond jl., terwijl de priester de laatste gebeden in de Minimenkerk over de kist van een kind las, men eensklaps in de kist hoorde kloppen. Men opende haar en vond er het arm kind in liggen schreijen. Het was alleen schijndood geweest. Men heeft het onmiddelijk naar het gasthuis gedragen.

—

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.